

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. De Cæna in Bethania. Et domus impleta est ex odore unguenti.
Nullis parcendum bonis, ut Christi bonus odor simus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

quæ te, spem dedisti. Vide etiam in 3. parte, Dominica Sanctissimæ Trinitatis, ubi hæc exponitur Veritas:

Non minus peccat qui non satis, quam qui nimis Deum scire velle.

FERIA TERTIA.

DE COENA IN BETHANIA, VBI MAGDALENA UNXIT DOMINUM.

Et domus impleta est ex odore unguenti. Joann. 12.

VERITAS PRACTICA.

Nullis parcendum bonis, ut Christi bonus odor simus.

RATIO EST, Quia Christi bonus odor, est bonus de Christo sensus: Atque ut Christi bonus odor simus, sic nobis bene conversandum est cum omnibus, ut omnes bene de Christo sentiant.

Sed nullis propterea parcendum est bonis.

Ergo neque ut Christi bonus odor simus. Quod tamen rarum est, cum omnes sua quarant, non quæ sunt Iesu Christi.

I. PUNCTUM.

REDIISSE in Bethaniam Christum Dominum, antequam Ierosolymam ingrederetur, aperte docet sanctus Joannes, cum ejus in urbem ingressum non nisi crastino, seu sequenti ab hac cœna die ponat. An verò hæc cœna sit ipsa eadem quam illi duo Evangelistæ factam narrant apud Simonem dictam leprosum, dubitatur ab interpretibus, propter nonnullas quæ earum diversitatem indicant, circumstantias.

Iesus ergo, inquit sacer Historicus, ante sex dies Pasche, venit Bethaniam ubi Lazarus fuerat mortuus quem suscitavit Iesus. Fecerunt autem ei cœnam ibi: & Martha ministrabat; Lazarus verò unus erat ex discumbentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardis pistici, preciosi, & unxit pedes Iesu, & extersit pedes ejus capillis suis: **ET DOMUS IMPLETA EST EX ODORE UNGUENTI.** Tum verò cum propterea murmuraret Judas, murmurantem reprehendit Dominus, & se mulieris devotæ Hayneusie Pars quarta.

tionem probare profectus est, ut ejus exemplo disceremus quod expressè postea docuit Apostolus, Nullis parcendum bonis ut Christi bonus odor simus. Verba hæc sunt Apostoli, in quibus intelligendis tota consistit ratio Veritatis proposita: Deo autem gratias qui semper triumphat nos in Christo Iesu, & odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni loco: quia Christi bonus odor sumus Deo, in iis qui salvi sunt & in iis qui pereunt: aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitæ in vitam. Et ad hæc quis tam idoneus? Non enim sumus sicut pluri mi adulterantes verbum Dei, sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo loquimur.

Apostolica sanè verba, quorum duæ sunt partes præcipuæ, quæ duobus in punctis scorsim declarantur. Prima est de bono duntaxat Christi odore, quem ait esse odorem divinæ notitiæ per nos manifestatum, quando scilicet ut habet prima nostra propositio, sic religiosè cum omnibus conversamur, ut bene omnes edificentur, & inde ad Christum vel magis cognoscendum, vel magis diligendum, & colendum provocentur ac melius denique de ipso Christo & de tota religione Christiana sentiant: & quod mente sentiunt, dictis & factis indicent.

Sic præclare & appositè ad factum Magdalenæ, Christum ungentis, sanctus Augustinus: In omnibus, inquit, talibus non usus rerum, sed libido utentis in culpa est. Neque ullo modo quam sobrius crediderit Domini pedes ita unguento pretioso à muliere perfusus, ut luxuriosorum & nequam hominum solent, quorum talia convivia detestamur. Odor enim bonus, bona fama est, quæ quisquis bona vitæ operibus abundaverit dum vestigia Christi sequitur, quasi pedes ejus

L. 3. de doctrin. Christ. c. 12.

29

pretio.

pretiosissimo odore perfundit. Ita quod in aliis personis plerumque flagitium est. in divina vel prophetica persona, magna cuiusdam rei signum est. Nempe, res illa magna est, quod ex bonis nostris operibus bona fama colligatur, & ex illa bona fama, sive ex bonis illis conspectis vel auditis operibus excitentur ad rectos de Christo semus habendos, qui minus recte de illo sive de illius cunctis & factis sentiebant.

Ps. 21.

Sic Idem brevius alibi: *Quae fuit Mulier quae intravit cum unguento? Cujus typura portabat? Nonne Ecclesia? Cujus figura erat illud unguentum? Nonne odoris Domini boni de quo dicit Apostolus, Christi bonus odor superius in omni loco?*

Hom. 33. in Euan.

Sanctus quoque Gregorius conformiter: *quid namque unguento nisi bona odor opinionis exprimitur? Vnde et Paulus dicit, Christi bonus odor sumus Deo in omni loco. Si ergo recta opera agimus, quibus opinionibus boni odoris Ecclesiam respergamus, quid in Domini corpore nisi unguentum fundimus?*

Cant. 2. Serm. 60. in Cant.

Sanctus vero Bernardus ad illud Cantici Canticorum, *Vinea florentes dederunt odorem suum, sic rem totam ipsis subiecit oculis: In principio quidem sic fuit: Ad praedicationem nova Gratia secuta est novitas vitae in his qui crediderunt, qui conversationem suam inter gentes habentes bonam, Christi erant bonus odor in omni loco. Odor bonus testimonium bonum. Hoc de bono opere, tanquam de flore odor procedit. Et quoniam tali flore et tali odore inter primordia nascentis fidei fideles anima veluti quaedam spirituales vinea referta apparuerunt, habentes testimonium bonum et ab his qui foris erant, non incongrue ut opinor, de ipsis dictum sentimus quia vinea florentes odorem dederunt. At quid ut eo sane provocati, etiam qui necdum crediderant, ex bonis operibus illos considerantes, glorificarent et ipsi Deum, atque ita eis odor vitae ad vitam esse inciperet, Idcirco ergo dedisse odorem non immerito referuntur, qui non suam gloriam, sed aliorum de sua bona opinione quaesivere salutem. Alioquin poterant, more quorundam, quassum affirmare pietatem, verbi gratia, ostentationis et mercedis. At istud esset non dare odorem sed vendere. Nonne verò qui a omnia sua in Charitate faciebant, non plane vendiderunt odorem, sed dederunt.*

I. Pet. 2.

Præclare omnino, & coherenter his Divi Petri verbis, proposito nostro valde opportunis *Conversationem vestram inter gentes habentes bonam, ut in eo quod dicitur de vobis tanquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum in die visitationis, Id est,*

cum placuerit Deo per inspirationes suas, Infideles sive mundanos visitare, & ad se adducere, sic multum illis proderit vestrum exemplum. Vel quasi diceretur, cum ad exercendam vestram patientiam, aut alterius cuiuspiam virtutis exemplum proximis dandum permiserit Deus vos affligi & vexari. Vel sic interpretare, cum adversarij, seu quivis Judices, & Praesides de vobis inquirant, & vestra visitabunt, nihil mali deprehendentes, imo sancta esse omnia cognoscentes, bene de Deo ac de Religione sentiant. Vel denique simplicius, cum ubicunque locorum fueritis, quemcunque visitabitis, aut à quocunque visitemini, sic modeste ac prudenter in omnibus agite, ut omnes ex vobis aliud nihil hauriant & referant, quam sanos pietatis sensus, & verè pios in Christum affectus.

Si qui malè de Religione sentiunt: dedocete malum, & bonum explanate, Si quid asperius opinantur: quàm sit suave jugum, & onus Christi leve declarate. Si quid anceps & dubium: soluite, probate, confirmate. Si quid latens & obsecurum: aperite, divulgate. Magis autem exemplo quàm verbo quovis instruite. Hoc est scilicet Christi bonum esse odorem, hoc est quod agebat Sapiens. *Vnguento et varijs odoribus delectatur cor, et bonis amicit consilijs anima dulcoratur.* Hoc est quod de Josia dicitur, *cujus memoria in compositionem odoris facta opus pigmentarij, quia Rex ille prae alijs insignuit rem divinam apud Judaeos procurarat.* Sic denique Sapiencia: *Balsamum, inquit, non mistum, odor meus.* Id est, sic Christus de se, ac de suis loquitur, quod in quibuscunque ministerijs ac ministerijs ad proximum, non suam sed purè Dei Gloriam quaerent,

II. PUNCTUM.

SED nulli propterea parcendum expensis, seu bonis expendendis.

Quae propositio duplicem potest habere sensum: primus quo significetur, non posse id fieri quod dictum est sine jactura vel periculo Bonorum omnium. Secundus quo excitemur ad tale pro tali causa jacturam.

De primo videretur nonnulla difficultas, seu dubium, quomodo dici possit, quod necessaria sit jactura bonorum omnium ad inducendum in alios pietatis sensum de Christo Domino, cum dictum fuerit id potissimum fieri ex bona fama, quae ex probatis nostris operibus excitatur, & quae cum sit unum ex bonis nostris vel maxime earum & procurandum, quid est quod jacturam ejus possimus facere? Respon-

h. 44.

Respondetur, & responsio secundam illam partem verborum Apostoli declarabit, quam hic remissivus, & quæ illa præcipue continet quibus dicitur odorem Christi esse odorem mortis in mortem. Quæ enim ratione sic dicitur, eadem prolixius intelligetur, quomodo famæ fiat iactura. Quod utrumque S. Augustinus sic præclare demonstrat: Non dixit apostolus, bonus odor in iis qui salvi sunt, & malus odor in iis qui pereunt: sed quod ad nos attinet, bonus odor sumus, & in iis qui salvi sunt, & in iis qui pereunt, & illic fieri hominem bono odore, non est improbabile neque incredibile. Perire autem hominem bono odore, quæ ratio est? Magna vis, magna veritas & si capi non potest, ita est. Nam ut novitio quia difficile cognoscitur statim subiacet, Et adhuc quis idoneus? Quid est, ad hæc quis idoneus? Quis intelligat homines mori bono odore? Tamen aliquid dicam fratres, Ecce ipse Paulus prædicabat Evangelium, multi illum amabant prædicatorem Evangelii, multi illi invidabant. Qui illum amabant, bono odore satvabantur, qui illi invidabant, bono odore peribant. Ideo & pereuntibus non malus odor, sed bonus odor. Ideo enim magis illi invidabant, quia tantum bona in illo gratia prævalebat: nemo enim invidet misero. Erat ergo gloriosus in prædicatione verbi Dei, & vivens secundum regulam illius virgæ directionis, & diligebant eum qui in illo diligebant Christum, qui sequebantur bonum odorem. Diligebat amicum sponsi sui, sponsa ipsa quæ dicit in Canticis Cantorum, Post odorem unguentorum tuorum curremus. Illi autem alii quanto magis eum invidabant in gloria prædicationis Evangelii, & in vita incupabili, tanto magis invidiatiorequebantur & occidebantur bono odore.

Cast. 1.

Tu iude, Lector, collige, vel auditori colligendum expone quam fuerit necessarium Apostolo, iacturam suæ famæ facere; non enim ei poterat invideri, nisi simul odiosus haberetur, nisi simul probus & maledictus invidorum subiret, nisi simul denique derideretur; quod quid est aliud quam apud illos famæ iacturam facere? Neque hoc ignorabat Apostolus, ac propterea consequenter dicebat: Non sumus sicut plerique adulterantes verbum Dei, ut scilicet mundo placeam & mihi famam eloquentiæ comparem, sed ex sinceritate, sicut ex Deo, coram Deo, in Christo loquimur, licet rudis, barbarus, imperitus, & ignarus visus illis appaream, qui nihil ponunt in telectis verbis. Esto apud illos fama excidam, libenter hoc patiar,

libenter hoc impendam bonum, ut quibus me volet Christus proficere, proficiam. Quod & alibi repetens, An quaro, inquit, hominibus placere? Si adhuc hominibus placere, Christi servus non essem. Si placeret nempe secus agendo quam deceret Apostolum & Christi servum, cum alioquin affirmet se per omnia omnibus placere, non quarendo quod sibi utile est, utilitate temporali, sed quod multum ut salvi fiant. Sic denique nobis omnibus idem commendans, Nemini dantes, inquit, ullam offensionem ut non vituperetur ministerium nostrum, sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros in multa patientia, per arma iustitiæ à dextris & à sinistris, per gloriam & ignobilitatem: per infamiam & bonam famam: quasi diceret, quidquid spectat hoc genus boni quod honorificum sive honestum vocant, totum est planè confectandum.

1. Cor. 10

2. Cor. 6.

Neque verò minus alia quæ sunt utilitatis & voluptatis bona eam in rem expendenda sunt, cum oporteat Evangelium seu Evangelicam doctrinam non verbo solum sed factis confirmare. Quomodo enim beatos pauperes, beatos mites, lugentes, & persecutionem patientes asseremus, nisi nos ipsi paupertatem, mansuetudinem, luctum, tribulationes & alia quæ mundus horret, & quæ Christus beatificat, subeamus; aut subire parati simus tam læto animo, quam lætos eos esse volumus quibus latitiam seu tranquillitatem cordis in adversis prædicamus? Eritis mihi testes usque ad ultimum terra, inquiebat suis Christus, & paucis hisce verbis totum id complexus est quod pluribus dicendum esset de bonis omnibus utro impendendis. Nam si testes, profectò esse debent quibus dicendorum fides adhibeatur; at quomodo fides eorum quæ dicent ipsis adhibebitur, nisi se dictis conforment suis? Quomodo testabuntur quod Christus docuit contra vanas mundi sollicitudines, si sint ipsi de rebus suis nimis solliciti? Quomodo testabuntur idina esse sicut Christus dixit, quod alienum est hominibus, id abominabile in esse apud Deum, si quædam altum est hominibus ipsi consententur? Quale futurum est eorum testimonium de beatiore mendico Lazaro supra divitem Epulo rem, si similiore appareant diviti quam mendico?

Act. 17

Luc. 16.

O quam rectè S. Hieronymus, non confundant sermonem tuum operatua, ne cum in Ecclesia loqueris, tacitus quilibet respondeat, cur ergo hæc quæ dicis, ipse non facis? Delicatus magister

Ep. 2. ad Nepos.

est qui pleno ventre disputat de jejuniis. Accusare avaritiam & latro potest. Sacerdotis Christi os, mens, manusque concordent; Id est, quisquis de Christo loqui voluerit, tam necesse est ut quod ore loquitur, manu & opere comprobet, ut, nisi quod loquitur ita probet, non putetur probabile.

Atque hæc necessitatis consideratio sufficeret ad alterum propositionis sensum exponendum, quo excitamur ad subeunda libenter quævis incommoda potius quam tantæ desimus necessitati. Quale enim seruo Christi probrum, si Christo suo prætulit nescio quod temporale bonum, quod sibi perire noluit? Quid tibi videtur de Christo, cujus filius est? cujus est nominis? cujus pretii? cujus valoris? Si quid boni reservas, quod non libenter impenderis in illius obsequium, tu minoris illum æstimas, quam illud bonum quod reservas.

Non sic ille, non sic tam parvi animam tuam ducit! Certè quando vel unam sanguinis sui guttam tibi redimendo dedisset, nonne satis indicasset quanti te faceret? At non satis illi fuit guttam, aut aliquam sui partem dare, sed totum planè totum, quantum quantum ille fuit, se totum tibi dedit, & toties datum renouat, quoties communicas; tu verò tui partem duntaxat dabis; & quam scilicet voles, nempe viliores, & quam minus caram habebit; nam quod sibi reseruat, hoc semper est pretiosius.

Præclarè admodum propterea Sapiens: *Gratiam fidejussoris ne obliviscaris, dedit enim pro te animam suam. Repromissorem fugit peccator & immundus. Bona repromissoris sibi ascribit peccator: & ingratus sensu derelinquit liberantem se.* Perpendi debent omnia, Primò vide quid sit esse Fidejussorem, seu Repromissorem, nempe qui se vadem, & sponsores pro alio ita constituit, ut, quoties opportunum fuerit, hunc repræsentet, & quodcumque debitum solvat, seu poenam ejus loco subeat. Quod certè à Christo Domino plenè & cumulatè factum pro nobis nemo fidelis ambigat; unde ipse in Psalmis: *qua non rapui, tunc exolvebam.*

Secundo, contemplantur quantam à nobis exigat gratitudinem tale beneficium, vel quam sit ille ingratus, qui benefactorem suum non agnoscat. Tertio, considera quid sit esse gratum vel ingratum. Hanc præcipuè notam designant omnes, ut, si fieri potest, par simileque aliquid accepto reddatur beneficis, vel quidquid sit, quo saltem modo & tempore benefactor volue-

rit, hoc reddatur. Sic expressè Divus Thomas; Et ita fert gratitudinis exprimendæ nomen utatur, *antipelargia*, cujus nomen deducitur à Cicconiis, quarum hoc est proprium, ut quam pulchri à parentibus receperunt gratiam, dum volare non poterant, eandem illis vicissim referant, dum ad volandum impotentes fient.

Quarò, inquire quid simile Christo fidejussori posses reddere, nunquid te quodammodo fidejussorem suum appellat Christus, quando te testem sibi advocat? Non credent homines Christo dicenti bonum esse pati, & contemni, nisi hoc homines ita esse testentur: fidejussorem Christi homines quærunt, te verò Christus suum exhibet, te producit, te interponit, tuam obtestatur fidem, ut sibi, hoc testimonium palam reddas, *quid sit bonum pati & contemni.* Hoc est scilicet par Christo reddere, si hoc testimonium reddideris; hoc est benefactori suo gratum esse; hoc est liberantem se liberare. Nam sicut fides Christi laborat apud homines, & veritas in injuria detinetur, ita liberatur dum nostro testimonio fides illa roboratur.

Sed nisi etiã hoc testimonium reddideris, nisi libenter in humilitate tua patientiam habeas, & sic toti mundo testeris bonum ac beatum esse pati, & contemni, hoc est par negare Christo, hoc est ingratum esse hoc est quod ait Sapiens, *Ingratus sensu derelinquit liberantem se,* quo scilicet modo & tempore liberandus erat liberator! O quale beneficium, posse liberare liberatorem suum Christum! O qualis ingratitude, nolle quod possis!

III. PUNCTUM.

NULLIS igitur parcendum bonis ut Christi bonus odor sumus, ne alioquin nobis id exprobet, quod in Scriptura legitur: *fetore facti sunt odorem meum. Et erit pro suavi odore factor.* Nihil nempe fetidius, quam ut, eò quo honori tuo parcas, vel voluptati, vel pecuniæ; Christi honor deperat. Perit verò dupliciter, & cum salutis verbum retines, & cum propterea retines, ne quid tibi, si loquereris, pereat. *Va mihi quia tacui, saltè si hoc agnosceres.* Nec dicas te amore pacis id silere, quod alioquin dicendum esset; Nam perverfa pax illa est, quam Christus dicit se non misisse in terram, sed potius gladium illi oppositum: & jam alibi producta, & probata hæc habetur Veritas:

Opta-

In 3. P. Sabb. Hebdom. 10
Optabilis est bonum bellum, quam mala pax.

Quod si qui etiam videantur offendi & scandalizari, cavendum id quidem omnino, ne tua culpa fiat; sed dum ipsorum vitio id acciderit, ferendum est, nec à bono propterea desistendum, nam hic est odor mortis in mortem qui ut dictum est, alius est vita in vitam. Sicut fragrantia unguenti columbam vegetat, scarabium necat, inquit Nyssenus: & sicut lumen solis oculos sanos recreat, debiles offendit: sicut ignis aurum purgat, stipulam absumit; sic Christus malis in ruinam est, & bonis in resurrectionem. An velles Soli non lucere, ne quorundam offendantur oculi? An multum curant scarabeinecem, qui odore unguenti columbas ad se trahunt? O quam rectè Apostolus: Omnia sustinemus ne quod officiniculum demissis Evangelio Christi: hoc est, cavemus omnino, ne quem offendamus: sed si quis ultro se offendar, cavemus etiam ne propterea cursus Evangelii, seu prædicationis Evangelicæ retardetur.

Denique quid aptius ad rem nostram, quam hæc Christi verba: qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus. Quid est accipere crucem suam, & sequi Dominum, nisi jacturam bonorum omnium pati, sicut ille est passus, dum suam accepit crucem? Quid est non esse dignum Christo, nisi ab illo esse quasi alienum, quasi reiectum, & repudiatum, ut qui terrena sapiat non æterna, non cælestia, non quæ sunt futurum, ubi Christus est in dextera Dei sedens?

Videri possunt huic multæ conformes Veritates:

Nemo magis sibi Christum servat, quam qui minus sibi soli servat.

In 1. parte, die 18. Januarii.

Qui non renunciat omnibus, non potest esse Christi discipulus.

In 1. parte, Feria 3. Hebdomada 6. post Epiphaniam.

Voluntatis ejusdem est, nolle afferre scandalum: & sufferre velle, si quando pravè accipitur.

In 2. parte, Feria 3. Septuagesima.

Quæ in malo bona est confusio, in bono mala est.

In 2. parte, Fer. 6. prima Hebdomada in Quadragesima.

Charitas non querendo sua melius invenit, quam si quereret.

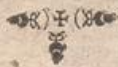
In 2. parte, Feria 2. Hebdomada 3. post Pascha.

Solum perieratis genus est, in re salutis adversa, suis esse crudelem.

In 3. parte, Fer. 3. Hebdom. 5.

Rape ad eum quos potes. Nam si potes, & non rapis, tot cælo perdis quot Christo lucrari poteras.

In 3. parte, Sabbato Hebdom. 11.

Qq 3

FERIA